

Лекція для працівників ДПС за темою:

**«Поняття конфлікту інтересів,
його запобігання та врегулювання
в органах ДПС»**

ІДЕНТИФІКАЦІЯ РЕАЛЬНОГО КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ ТА ЙОГО ВІДМЕЖУВАННЯ ВІД ПОТЕНЦІЙНОГО КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

ВИСНОВОК № 1

Для констатації потенційного конфлікту інтересів достатньо встановити факт наявності приватного інтересу в сфері виконання зазначених повноважень, а для констатації реального конфлікту інтересів необхідно встановити, що приватний інтерес вступив у суперечність із службовим чи представницьким повноваженням.

ПРИВАТНИЙ ІНТЕРЕС

ДЖЕРЕЛА ПРИВАТНОГО ІНТЕРЕСУ:

- ◆ Сімейні та родинні стосунки
- ◆ Реалізація службових/ представницьких повноважень щодо себе
- ◆ Отримання подарунка
- ◆ Сумісництво
- ◆ Засновник/керівник підприємства
- ◆ Договірні відносини

ВИСНОВОК № 2

Закон допускає необмежене коло обставин та ситуацій, що можуть свідчити про наявність приватного інтересу чи зумовлювати його виникнення за певних умов

СЛУЖБОВІ/ ПРЕДСТАВНИЦЬКІ ПОВНОВАЖЕННЯ

ДИСКРЕЦІЙНІ ПОВНОВАЖЕННЯ

Вплив або можливість впливу приватного інтересу на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, вчинення чи невчинення дій під час реалізації таких повноважень

Можливість на власний розсуд:

- ◆ оцінювати певний юридичний факт, обирати одну з декількох можливих форм реагування на нього
- ◆ обирати міру публічно-правового впливу щодо фізичних та юридичних осіб, його вид, розмір, спосіб реалізації
- ◆ обрати форму реалізації своїх повноважень
- ◆ право повністю/ частково визначати порядок здійснення юридично значущих дій, у тому числі строк та послідовність їх здійснення

СУПЕРЕЧНІСТЬ МІЖ ПРИВАТНИМ ІНТЕРЕСОМ І ПОВНОВАЖЕННЯМИ

1 В особи наявний приватний інтерес.

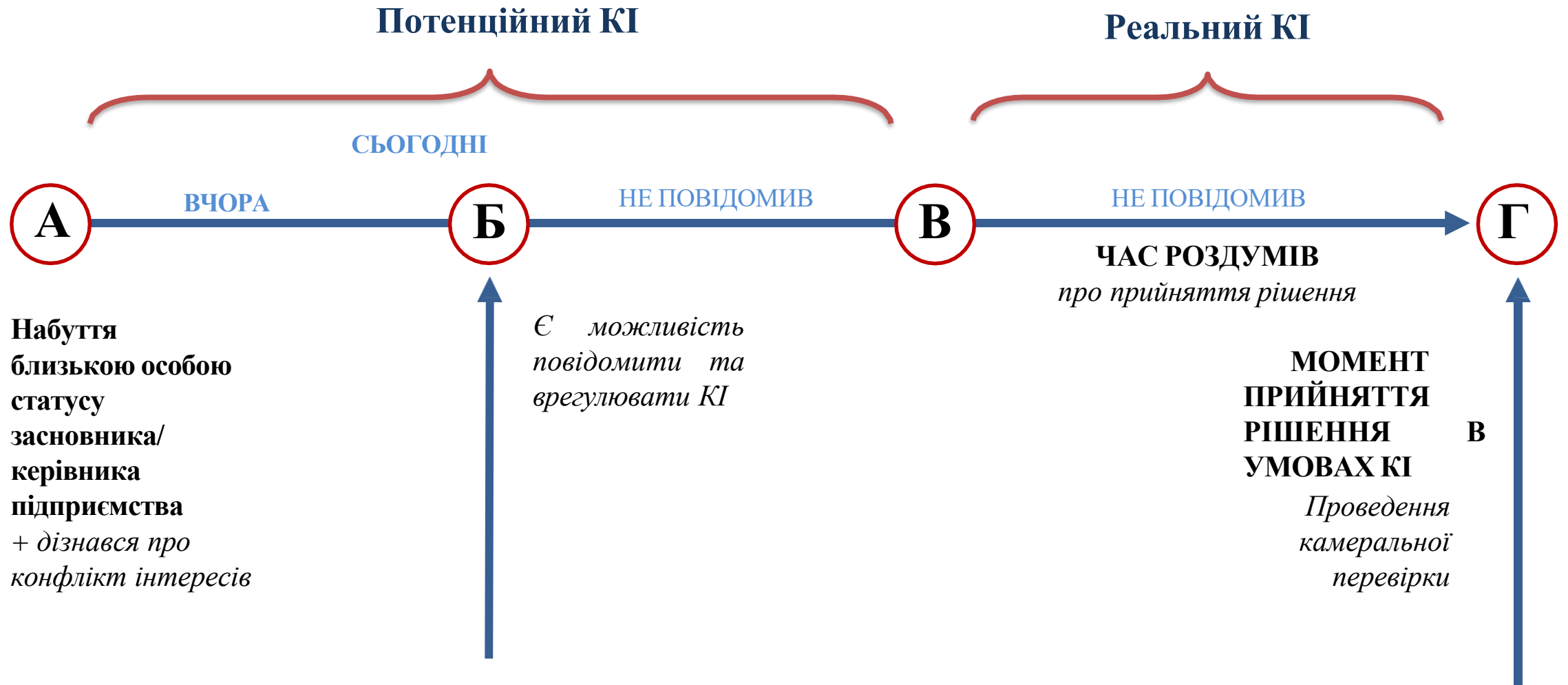
2 Особа має виконувати службові обов'язки в інтересах держави, територіальної громади

Особа стоїть перед вибором задоволення публічного інтересу (на користь держави територіальної громади) **або приватного інтересу** (власних інтересів, інтересів близьких осіб)

Навіть, якщо особа приймає об'єктивні та неупереджені рішення, вона вчиняє дії в умовах реального конфлікту інтересів

TIMELINE

ОБОВ'ЯЗКИ ЧЕРЕЗ НАЯВНІСТЬ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

- 1 Вживати заходів для недопущення виникнення реального та потенційного КІ
- 2 Повідомляти не пізніше наступного робочого дня з моменту, коли особа дізналася /повинна була дізнатися про наявність у неї реального чи потенційного КІ, відповідну особу
- 3 Не вчиняти дій та не приймати рішень в умовах реального КІ
- 4 Вживати заходів для врегулювання реального чи потенційного КІ

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО НАЯВНІСТЬ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

- Письмова форма, з реєстрацією відповідно до системи документообігу
- Прізвище, ім'я та по-батькові особи і зазначенням посади
- Опис ситуації, в якій виник конфлікт інтересів
- Виклад змісту повноважень
- Опис приватного інтересу
- Додатки: підтвердні документи (наприклад статут, положення, посадова та ін., у тому числі які підтверджують наявність приватного інтересу)

КОГО НЕОБХІДНО ПОВІДОМИТИ?

БЕЗПОСЕРЕДНЬОГО КЕРІВНИКА

особа обіймає посаду, яка
передбачає наявність
безпосереднього керівника

КОЛЕГІАЛЬНИЙ ОРГАН

(Комісії, робочі групи тощо)

особа входить до складу
колегіального органу і під час
виконання повноважень в
такому органі у неї виник
конфлікт інтересів

ЗАХОДИ ЗОВНІШНЬОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

- ◆ Усунення від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного КІ
- ◆ Обмеження доступу до певної інформації
- ◆ Перегляд обсягу службових повноважень
- ◆ Застосування зовнішнього контролю за виконанням відповідного завдання, вчиненням певних дій чи прийняттям рішень
- ◆ Переведення на іншу посаду
- ◆ Звільнення

УМОВИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

- ◆ вид (потенційний або реальний)
- ◆ тривалість (постійний або тимчасовий)
- ◆ суб'єкт прийняття рішення про його застосування (безпосередній керівник та/або керівник органу, підприємства, організації)
- ◆ наявність (відсутність) альтернативних заходів врегулювання
- ◆ наявність (відсутність) згоди на застосування заходу (щодо переведення)
- ◆ можливість залучення до прийняття рішень інших працівників

ЗАХОДИ ЗОВНІШНЬОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

**Усунення від
виконання завдання,
вчинення дій
прийняття рішення,
участі в його
прийнятті**
(ст. 30 Закону)

реальний чи потенційний

тимчасовий

є можливість залучення до
прийняття рішення/ вчинення
відповідних дій інших працівників
органу, підприємства, установи,
організації

ЗАХОДИ ЗОВНІШНЬОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

**Обмеження
доступу
до певної
інформації**
(ст. 31 Закону)

реальний чи потенційний

постійний

конфлікт інтересів пов'язаний з доступом до певної інформації

є можливість продовження виконання повноважень за цієї умови

є можливість доручити роботу іншому працівнику

ЗАХОДИ ЗОВНІШНЬОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

Перегляд обсягу службових повноважень (ст. 32 Закону)

реальний чи потенційний

постійний

конфлікт інтересів пов'язаний з
конкретним повноваженням

є можливість продовження виконання
службових завдань

є можливість наділення
повноваженнями іншого працівника

ЗАХОДИ ЗОВНІШНЬОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

**Застосування
зовнішнього контролю
за виконанням
завдання, вчиненням
дій чи прийняттям
рішень**
(ст. 33 Закону)

реальний чи потенційний

постійний чи тимчасовий

неможливо врегулювати шляхом
усунення особи від виконання
завдання, вчинення дій, прийняття
рішення, участі в його прийнятті,
обмеження доступу до інформації,
перегляду повноважень та функцій

ЗАХОДИ ЗОВНІШНЬОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

Переведення на іншу посаду (ч. 1 ст. 34 Закону)

реальний чи потенційний

постійний

неможливо врегулювати шляхом усунення особи від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення, участі в його прийнятті, обмеження доступу до інформації, перегляду повноважень та функцій

наявна вакантна посада, яка за своїми характеристиками відповідає особистим та професійним якостям особи

наявна згода особи на переведення

ЗАХОДИ ЗОВНІШНЬОГО ВРЕГУЛЮВАННЯ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ

Звільнення

(ч. 2 ст. 34 Закону)

реальний чи потенційний

постійний

конфлікт інтересів не можна
врегулювати в інший спосіб, у т.ч.
через відсутність згоди на
переведення чи на позбавлення
приватного інтересу

ВРЕГУЛЮВАННЯ КІ ПРИ РОБОТІ В КОЛЕГІАЛЬНИХ ОРГАНАХ

«НЕ МАЄ ПРАВА БРАТИ УЧАСТЬ У ПРИЙНЯТТІ РІШЕННЯ» ЦЕ:

01

Заборона брати участь у підготовці документів з відповідного питання

02

Неможливість враховувати особу під час визначення кількості членів, необхідних для розгляду відповідного питання

03

Заборона на участь в розгляді (обговоренні) такого питання

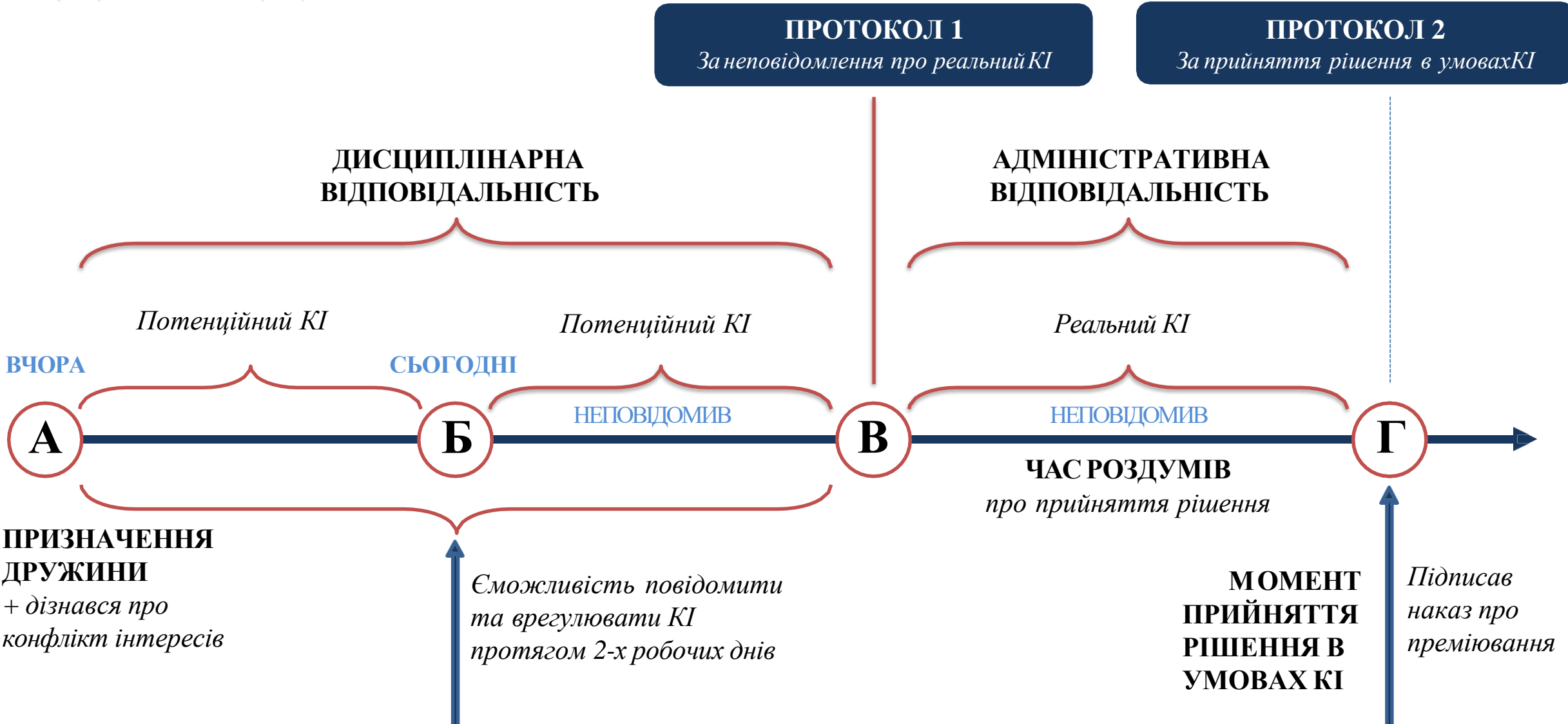
04

Заборона на участь в прийнятті рішення колегіальним органом (голосування) з такого питання

05

Зовнішній контроль

ТАЙМЛАЙН ЗА ВИДАМИ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Адміністративна відповідальність. Встановлення впливу.

Для правильної оцінки дій особи, яка притягається до адміністративної відповідальності за вчинення правопорушень, передбачених ст. 172-7 КУпАП, необхідно:

- 1** оцінювати вплив суперечності між приватним інтересом та службовими чи представницькими повноваженнями на об'єктивність та неупередженість дій чи рішень саме тієї особи, яка їх вчиняє.
- 2** оцінці підлягають дії чи рішення особи, а не їх результат (конфлікт інтересів наявний навіть у ситуації, коли особа не змогла, реалізуючи службові повноваження, задовольнити свій приватний інтерес)

Практичний кейс. Працівник територіального органу ДПС на виконання вимог Податкового кодексу України та визначених посадовою інструкцією обов'язків, здійснила формування ППР, яке стосується останньої як фізичної особи, яке мала адресувати ППР у письмовій формі відповідним чином підписаний та у випадках, передбачених законодавством, завірений печаткою контролюючого органу, що остання не виконала у зв'язку з чим виникла суперечність між приватними інтересом особи та її службовими повноваженнями, що вплинуло на об'єктивність і неупередженість прийнятого рішення так само вчинення дій під час виконання зазначених повноважень. В подальшому працівник вчинила дії щодо видалення ППР з ІКС ДПС, які попередньо були сформовані останньою.

ВИСНОВОК № 3

Існування чи відсутність причинно-наслідкового зв'язку між діями працівника та прийняттям контролюючим органом податкового повідомлення - рішення не має значення для притягнення працівника до відповідальності за вчинення дій в умовах реального конфлікту інтересів

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ

В окремих випадках
вчинення дій та/або
прийняття рішень в умовах
конфлікту інтересів може
містити ознаки складу
одного з корупційних
кримінальних
правопорушень*
перелік яких наведено у
примітці до ст. 45 КК

ОЗНАКИ КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ У СКЛАДІ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВООПОРУШЕННЯ (ст. 364 КК)

- ◆ використання влади та службового становища всупереч інтересам служби (в об'єктивній стороні складу)
- ◆ мета одержання неправомірної вигоди (у суб'єктивній стороні складу)

Подарунки. Види та вимоги до них.

Категорії подарунків

заборонені

дозволені з певними обмеженнями

дозволені

Заборонені подарунки

Категорично забороняється вимагати, просити, одержувати подарунки (незалежно від їх вартості) для себе або близьких осіб від юридичних та фізичних осіб (ч. 1 ст. 23 Закону):

у зв'язку зі здійсненням особами діяльності, пов'язаної з виконанням функцій держави або місцевого самоврядування

якщо особа, яка дарує (дарувальник), перебуває в підпорядкуванні особи, якій вона дарує подарунок (обдаровуваного)

Дозволені подарунки

Дозволено отримувати (ч. 2 ст. 23 Закону):

загальнодоступні знижки на товари, послуги, загальнодоступні виграші, призи, премії, бонуси

будь-які подарунки від близьких осіб незалежно від їхньої вартості

Подарунки, дозволені з певними обмеженнями

Дозволено отримувати подарунки, які відповідають загально визначеним уявленням про гостинність (ч. 2 ст. 23 Закону), якщо:

вартість таких подарунків не перевищує 2 прожиткових мінімумів для працездатних осіб, встановлених на день прийняття подарунка, одноразово

сукупна вартість таких подарунків, отриманих від однієї особи (групи осіб) протягом року, не перевищує 4-х прожиткових мінімумів для працездатних осіб на 1 січня року, в якому прийнято подарунки

одержуються як відшкодування або покриття витрат на службове відрядження

ВИСНОВОК № 4

Для констатації порушення обмежень, передбачених ч. 2 ст. 23 Закону, не вимагається встановлення причинно-наслідкового зв'язку між отриманням подарунка та здійсненням діяльності, пов'язаної із виконанням функцій держави або місцевого самоврядування.

Сумісництво та суміщення з іншими видами діяльності

Заборонено:

- 1 → займатися іншою оплачуваною діяльністю (будь-яким іншим видом діяльності, за здійснення якої передбачено оплату (винагороду)
- 2 → займатися підприємницькою діяльністю
- 3 → входити до складу правління, інших виконавчих чи контрольних органів, наглядової ради підприємства або організації, що має на меті одержання прибутку.

Дозволено:

- 1 → викладацька діяльність;
- 2 → наукова діяльність;
- 3 → творча діяльність;
- 4 → медична практика;
- 5 → інструкторська та суддівська практика зі спорту;
- 6 → здійснення функцій з управління акціями (частками, паями), що належать державі або територіальній громаді;
- 7 → представлення інтересів держави чи територіальної громади в раді (спостережній раді) ревізійній комісії господарської організації.

Запобігання конфлікту інтересів у зв'язку з наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав

Особи, зазначені в п. 1, п.п. «а» п. 2 ч.1 ст. 3 ЗУ «Про запобігання корупції», зобов'язані протягом 60 днів після призначення (обрання) на посаду передати в управління іншій особі належні їм підприємства та корпоративні права в порядку, встановленому законом.

Передача належних корпоративних прав здійснюється в один із таких способів:

- 1** укладення договору **управління майном із суб'єктом підприємницької діяльності** (крім договору управління цінними паперами та іншими фінансовими інструментами);
- 2** укладення договору про **управління портфелем фінансових інструментів та/або грошовими коштами, призначеними для інвестування у фінансові інструменти**, з інвестиційною фірмою, яка має видану Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку ліцензію на провадження діяльності з управління портфелем фінансових інструментів;
- 3** укладення договору про створення венчурного пайового інвестиційного фонду для **управління переданими корпоративними правами з компанією з управління активами**, яка має ліцензію Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку на провадження діяльності з управління активами.

Запобігання конфлікту інтересів у зв'язку з наявністю в особи підприємств чи корпоративних прав

- забороняється передавати в управління підприємства та корпоративні права на користь членів своєї сім'ї або укласти договори із суб'єктами підприємницької діяльності в яких працюють члени сім'ї таких осіб.
- особи, призначені (обрані) на посаду, в одноденний термін після передачі в управління належних їм підприємств та корпоративних прав зобов'язані письмово повідомити про це Національне агентство
- надати нотаріально засвідченої копії укладеного договору

Зверніть УВАГУ!

копія нотаріально засвідченого договору

≠

нотаріально засвідченої копії укладеного договору

Типові порушення законодавства щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в діяльності працівників органів ДПС

Працівник територіального органу ДПС, уповноважений на проведення камеральних перевірок платників податків, повідомив свого безпосереднього керівника про потенційний конфлікт інтересів у зв'язку із передачею земельної ділянки в оренду приватному підприємству.

Даний потенційний конфлікт інтересів було врегульовано наказом територіального органу ДПС.

Після врегулювання потенційного конфлікту інтересів працівника територіального органу ДПС, вказаним працівником відповідно до інформації з підсистеми «Обробка податкової звітності та платежів» ІКС «Податковий блок» було проведено камеральні перевіри звітних податкових декларацій приватного підприємства.

ВИСНОВОК

Працівник територіального органу ДПС не вжив заходи щодо недопущення виникнення реального конфлікту інтересів та письмово не повідомив свого безпосереднього керівника про наявність реального конфлікту інтересів.

Типові порушення законодавства щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в діяльності працівників органів ДПС

Згідно із направленням на перевірку територіального органу ДПС працівника підрозділу податкового аудиту включено до складу працівників, залучених до проведення позапланової документальної виїзної перевірки товариства з обмеженою відповідальністю, яка здійснювалась на підставі підпункту 78.1.7 пункту 78 статті 78 Податкового кодексу України.

Працівник територіального органу ДПС була обізнана, що на вказаному підприємстві працює її чоловік, оскільки попередньо відобразила цю інформацію в щорічній декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування. Повідомлень про потенційний/ реальний конфлікт інтересів працівник територіального органу ДПС не подавала своєму безпосередньому керівнику.

ВИСНОВОК

Бездіяльність працівника територіального органу ДПС призвела до подальшого вчинення нею дій в умовах реального конфлікту інтересів під час перевірки товариства з обмеженою відповідальністю.

Типові порушення законодавства щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в діяльності працівників органів ДПС

Працівник територіального органу ДПС, уповноважений на проведення камеральних перевірок платників податків, видалено з ІКС ДПС проєкт податкового повідомлення – рішення, сформованого по платнику земельного податку – племінниці працівника територіального органу ДПС.

ВИСНОВОК

Працівником територіального органу ДПС не повідомлено свого безпосереднього керівника про реальний конфлікт інтересів та вчинено дії в умовах реального конфлікту інтересів.

Типові порушення законодавства щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в діяльності працівників органів ДПС

Працівник територіального органу ДПС, уповноважена на надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, здійснила дії з формування відкритих ключів собі як фізичній особі та своєму чоловіку як посадовій особі.

ВИСНОВОК

Працівником територіального органу ДПС не повідомлено свого безпосереднього керівника про реальний конфлікт інтересів та вчинено дії в умовах реального конфлікту інтересів.

Типові порушення законодавства щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів в діяльності працівників органів ДПС

Працівник територіального органу ДПС, під час тимчасового виконання обов'язків державної податкової інспекції, підписано подання про встановлення надбавки за інтенсивність праці працівникам цієї державної податкової інспекції, у тому числі стосовно себе.

ВИСНОВОК

Працівником територіального органу ДПС не повідомлено свого безпосереднього керівника про реальний конфлікт інтересів та вчинено дії в умовах реального конфлікту інтересів.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ